

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 1999

Στην επιτακτική ανάγκη σταθεροποίησης της κατάστασης στην περιοχή της Βαλκανικής επικέντρωσε την παρέμβασή του, στη σημερινή απογευματινή Σύνοδο του Ατυπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης.

Η παρέμβαση του Πρωθυπουργού συνοψίζεται στα ακόλουθα έξι σημεία:

1. Οι δραματικές εξελίξεις στη Γιουγκοσλαβία με την πολεμική παρέμβαση του NATO υπογράμμισαν, μεταξύ άλλων, την απουσία συνολικής πολιτικής από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σταθεροποίηση της περιοχής και την οργανική ενσωμάτωσή της στο ευρωπαϊκό θεσμικό σύστημα. Εάν η πολιτική αυτή είχε έγκαιρα διαμορφωθεί, ίσως να είχαν αποφευχθεί οι δραματικές εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων.

2. Η κλιμάκωση της κρίσης έχει οδηγήσει σε βαθύτερη συνειδητοποίηση της ανάγκης για την ανάπτυξη συνολικής πολιτικής από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την περιοχή. Χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Γερμανία, αναφέρονται συχνά στην ανάγκη διαμόρφωσης τέτοιας πολιτικής μετά την κατάπαυση των πολεμικών επιχειρήσεων, ως συμμετοχή της Ένωσης στην «επομένη ημέρα». Ο Γερμανός Υπουργός Εξωτερικών πρότεινε πρόσφατα τη διαμόρφωση ενός «Συμφώνου Σταθερότητας» για τα Βαλκάνια.

3. Από πλευράς μας και σε συνέχεια άλλων πρωτοβουλιών που έχουμε αναλάβει, μπορούμε να προτείνουμε (σε συνεργασία ενδεχομένως με άλλες χώρες-μέλη) ένα συγκεκριμένο «Σχέδιο Στεθροποίησης και Ανάπτυξης της Βαλκανικής» ως μέρος μιας συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Ν.Α. Ευρώπη. Η ανάπτυξη της «κοινής στρατηγικής» για τα Δ. Βαλκάνια που έχει ήδη αποφασισθεί στα πλαίσια της ΚΕΠΠΑ μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τη διαμόρφωση της νέας, συνολικής στρατηγικής.

4. Το «Σχέδιο Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης» θα πρέπει να περιλαμβάνει πέντε κυρίως άξονες:

α. Άξονας 1: Οικονομική ανάπτυξη της περιοχής των Βαλκανίων με μια δέσμη μέτρων και πρωτοβουλιών που θα συγκροτούν ένα είδος «Marchall Plan» για την περιοχή.

β. Άξονας 2: Εκδημοκρατισμός της περιοχής με μέτρα για την οικοδόμηση και εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών, ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών, προστασία των ατομικών και μειονοτικών δικαιωμάτων.

γ. Άξονας 3: Εγκαθίδρυση μηχανισμού επίλυσης συγκρούσεων εκ μέρους του «Συμφώνου Σταθερότητας» που θα εγγυάται το απαραβίαστο των συνόρων.

δ. Άξονας 4: Προώθηση, εντατικοποίηση και θεσμοποίηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας (interregional cooperation) με τη συμμετοχή όλων των χωρών της περιοχής ως βήμα για την πλήρη ενσωμάτωση της περιοχής στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική και θεσμικό σύστημα.

ε. Άξονας 5: Αναγνώριση της «επιλεξιμότητας» όλων των χωρών να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση εφ' όσον εκπληρώσουν τις απαιτούμενες πολιτικές και οικονομικές προϋποθέσεις.

5. Ένα σχέδιο της παραπάνω μορφής και περιεχομένου είναι εφικτό για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Συνθήκη του Αμστερνταμ (που τίθεται σε ισχύ την 1η Μαΐου) προσφέρει, άλλωστε, νέα μέσα (Petersberg Tasks, «κοινές στρατηγικές» κ.λπ.) για την υλοποίηση του Σχεδίου. Με δεδομένο ότι η πλέον επικίνδυνη πηγή αστάθειας για την Ευρώπη εντοπίζεται προς το παρόν στα Βαλκάνια, είναι προφανής η σημασία ανάπτυξης του Σχεδίου αυτού.

6. Η Ελλάδα ως η μόνη Βαλκανική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί και πρέπει να εμφανισθεί και ως πρωτοπόρος στην ανάληψη των πρωτοβουλιών για τη σταθεροποίηση της περιοχής των Βαλκανίων.